

Nr 176.

Av herr **Gabrielsson**, i anledning av Kungl. Majt:s proposition med förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

I Kungl. Majt:s proposition nr 43 till årets riksdag med förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens lappmarker behandlas även frågan om samma lags fortsatta tillämpning å de skattehemman och överloppsmarker i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, som avses i förordningen den 29 juni 1866, eller huruvida dessa skola överföras att lyda under den nya skogsvårdslagen.

Departementschefen anser på i utredningen åberopade grunder, att de fördelar, som skulle kunna vinnas genom ifrågavarande hemmans hänläggande under skogsvårdslagen, ej voro av den betydelse, att de kunde anses uppväga de förluster för viktiga allmänna intressen, som berörda åtgärd skulle medföra. Av denna anledning anser sig departementschefen böra avstyrka omtalade åtgärd.

Sedan den allmänna skogsvårdslagen nu tillämpats i tvenne år i kustlanden och vissa erfarenheter redan förvärvats om lagens ändamålsenlighet och dess tillämpning och då av orsaker, som nedan komma att angivas, jag icke anser mig kunna dela den uppfattning departementschefen sålunda givit uttryck för, anhåller jag, att riksdagen behagade besluta om lappmarkslagens utbytande mot den allmänna skogsvårdslagen å sådana skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustlandskap m. fl. trakter, som tillhöra skattehemman, som avses i förordningen den 29 juni 1866, samt å till enskilda försålda överloppsmarker, som omförmälas i skrivelsen den 29 juni 1866 och kungörelsen den 26 maj 1899.

Inom Västerbottens läns kustland upptaga ifrågavarande hemman en sammanlagd areal av 58,371 har, varav 33,609 har prod. mark och 24,762 har impediment. Inom Norrbottens län upptaga dessa skogar en areal av 229,136 har, varav 136,816 har prod. mark och 92,320 har impediment.

Jag kan icke finna, att några viktigare vare sig allmänna eller enskilda intressen kunna bliva lidande på den åtgärd, som här avses. Jag anser tvärtom starka skäl tala för, att skogar av ovan angivna kategori böra inordnas under den allmänna skogsvårdslagen. För en dylik åtgärd tala såväl skogliga som ekonomiska och praktiskt-administrativa synpunkter.

Nu gällande och föreslagna bestämmelser för dessa skogar äro ingalunda ägnade att uppmuntra till någon skogsvård. Visserligen äro dessa bestämmelser byggda på principen om uthålligt skogsbruk, men då virkeskapitalet i regel utgöres av gammal och övermogen skog, synes lämpligare och med såväl skogliga som ekonomiska synpunkter mer förenligt, att sådana principer tillämpas, som medgiva större smidighet i hushållningen och möjlighet att — om avverkningstekniska eller ekonomiska skäl så motivera — vidtaga en snabbare exploatering av virkesförrådet än vad nu gällande bestämmelser tillåta.

Den allmänna skogsvårdslagen bör kunna lämna tillräckliga garantier för åstadkommandet av återväxt efter den gamla skogens avverkning, liksom den ock är ägnad att förhindra skövling av fastigheterna. Ifrågavarande lag förbjuder ju avverkning av yngre skog annorledes än genom beståndsvårdande huggning och säkerställer jämväl hemmanets behov av husbehovsvirke och vedbrand. När nu så är förhållandet synes det icke längre föreliggande fullgiltiga skäl för statsmakterna att genom bestämmelser om uthålligt skogsbruk å dessa hemman reglera exploateringen av det mogna och övermogna virkeskapitalet. Den gamla, oväxtliga skogen bör av den enskilde få nyttiggöras så pass snabbt, som möjligheten att skaffa återväxt på hyggena medgiva. Med frihet att sålunda relativt hastigt kunna avverka det mogna och övermogna kapitalet kan skogsägaren förutsättas få bättre råd att nedlägga pengar på vårdandet av den yngre skogen liksom ock på uppdragandet av återväxten. Det kan även förutsättas, att skogsägarna få större intresse att sköta skogen, sedan förvaltningen av densamma överlämnats åt dem under friare former än den nu föreslagna lappmarkslagens bestämmelser möjliggöra.

Härtill kommer att ifrågavarande skogars inordnande under skogsvårdslagen skulle som konsekvens medföra, att skogsvårdsavgifter komma att utgå för avverkningar å dessa, och att de sålunda jämväl bliva delaktiga i skogsvårdskassan. Skogsvårdskassorna i respektive län skulle komma i åtnjutande av tillskott och statens rätt så dryga utgifter, enligt propositionen cirka 80,000 kronor årligen, för handhavandet av utsyningarna å dessa skogar skulle bortfalla.

När nu i Västerbottens och Norrbottens läns kustland tillkommit en skogsvårdslag uppbyggd på moderna skogsvårdsprinciper, som avse att åstadkomma rationell skötsel av yngre skogar, att hindra skövling av hemmen och att säkerställa skogsföryngringen, och då samtidigt härmed tillskapats en institution — skogsvårdsstyrelsen — som har att övervaka lagens efterlevnad, synes ingen anledning längre förefinnas att låta här ifrågavarande skogar fortfarande sortera under lappmarkslagens skogsvårdsföreskrifter. Det måste anses mer ändamålsenligt och mot hemmansägarna mer rättvist, att samtliga enskilda skogar av skattenatur lyda under en och samma skogsvårdslag och under en och samma skogsvårdsmyndighet. Särskilt som dessa

hemman ligga enstaka insprängda, i vissa fall endast ett hemman i varje socken, bland de skattehemman, som lyda under den allmänna skogsvårdslagen, och tillsynen över desamma för det allmänna måste bliva onödigt dyrbar.

Statens skogstjänstemän torde känna handhavandet av utsyningarna å ifrågavarande skogar som en mer eller mindre besvärlig påлага, som inkräktar på deras egentliga arbetsuppgifter. De få efter här föreslagna anordning mera tid att ägna sig åt sin huvuduppgift, nämligen förvaltningen av statsskogarna. Det ökade arbete och de merkostnader, som kunna komma att förorsakas skogsvårdsstyrelserna efter deras övertagande av tillsynen över dessa skogar, torde kunna anses bliva ersatta genom de skogsvårdsvgifter, som komma att utgå från desamma. Även angivna omständigheter motivera en ändring i hittills gällande anordning med tillsynen över och handhavandet av skogsskötseln å ifrågavarande skogar.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts här berörda framställning i proposition nr 43, vilket innebär, att i den av Kungl. Maj:t föreslagna lagen om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, mom. 2 och 3 i § 1 ur ifrågavarande lag utgår,

samt att sådan ändring vidtages i lagen den 18 juni 1915 ang. utsyning av viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, att den nya skogsvårdslagen blir gällande för skogar å skattehemman, som avses i förordningen den 29 juni 1866, samt å till enskilda sålda överloppsmarker, som omförmälas i skrivelsen den 29 juni 1866 och kungörelsen den 26 maj 1899.

Stockholm den 27 januari 1927.

Nils Gabrielsson.

